

DRAUGAS

PERIODICALS
October 9, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TRĘČIADENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 9, 1996

Nr. 197

A. Brazauskas vėl kritikuoja Seimą

Vilnius, spalio 7 d. (AGP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas kritikuoja Seimą, kuris praėjusią savaitę nesugebėjo priimti nutarimo dėl kvišų ėmimo įtariamų teisėjų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. „Kaip kovoti su korupcija, jeigu Seimas negali priimti tokio sprendimo“, klausė prezidentas pirmadienį kalbėdamas per Lietuvos televiziją.

A. Brazauskas apgailestavo, kad net ir turint negincijamus įrodymus, jog teisėjai ėmė kvišus, Seimas nesugebėjo susirinkti ir leisti teisėsaugos in-

stitucijoms atsakingai tirti šią bylą.

Prezidentas priminė, kad jis negalėjo išspręsti šio klausimo ir dar kartą pakartojo savo nusivylimą dėl Seimo atmetusių siūlytų pataisų Policijos įstatyme. „Nesuprantu, kodėl pataisai atmetosi. Juk Policijos įstatymas turi būti keičiamas. Galima buvo diskutuoti ir net koreguoti mano pateiktus pasiūlymus. To daryti niekas nedraudė, bet pataisai atmetosi iš principo. Tai liūdina“, kalbėjo A. Brazauskas.

Prasidėjo balsavimas paštu

Vilnius, spalio 6 d. (AGP) — Nuo antradienio prasidėjo balsavimas paštu tiems Lietuvos piliečiams, kurie neturės galimybės spalio 20 dieną balsuoti Seimo rinkimuose ir referendumuose.

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas informavo, kad nuo spalio 8-osios bus galima balsuoti visuose Lietuvos ryšių skyriuose. Jie yra aprūpinti daugiamandatės ir visų vienmandatė Seimo rinkimų apygardų biuleteniais bei jau ankščiau paskelbtu referendumo dėl trijų pakeitimų Konstitucijoje biuleteniais.

Kaip žinoma, dar rugsėjo viduryje Seimas nusprendė spalio 20 d. surengti referendumą dėl nuolatinės eilinių Seimo rinkimų datos nustatymo, parlamentartų skaičiaus sumažinimo ir ne mažiau kaip pusės biudžeto lešų

skyrimo socialinėms reikmėms. Spalio 3 d. Seimas pradėjo svarstyti pasiūlymą teikti referendumui dar vieną klausimą. Konservatoriai siūlo referendumu balsuoti dėl gyventojų indelių kompensavimo ir likusio valstybės turto teisingo privatizavimo. Galutinai šiuo klausimu Seimas žada apsispręsti pirmąją balsavimo paštų dieną (antradienį).

VRK duomenimis, įvairiuose rinkimuose ir referendumuose balsavimo paštų galimybę pasinaudojo nuo 3 iki 7 proc. rinkėjų.

Rinkėjams, kurie balsuoja jų įregistavimo vietoje esančiuose ryšių skyriuose, balsavimas paštu baigiasi spalio 18 d. Ne savo apygardose esančiuose ryšių skyriuose balsuojantiems rinkėjams balsavimas paštu baigiamas diena ankščiau.

Švediskus ginklus išbandė ir Lietuvos vadovas

Pabrada, spalio 7 d. (AGP) — Neseniai Lietuvą pasiekusią Švedijos firmos „Bofors“ lengvąją prieštankinę ginkluotę išmėgino ir prezidentas Algirdas Brazauskas.

Olandija perduos Lietuvos kariuomenei radijo įrangą

Vilnius, spalio 7 d. (Elta) — Abi Lietuvos kariuomenės pajėgų lengvosios fregatos „Aukštaitis“ ir „Žemaitis“ dar šiais metais tikriausiai bus aprūpintos tarptautinius reikalavimus atitinkančia radijo ryšio įranga iš Olandijos.

Spalio 4-osios vakarą po trijų dienų vizito šioje Vakarų Europos šalyje į Vilnių grįžo Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Eltos korespondentui jis teigė apie planuojamą perduoti Lietuvai radijo ryšio įrangą buvus informuotas susitikime su Olandijos gynybos ministru Joris Voorhoeve. Pasak KAM vadovo, tarptautinėse pratybose aktyviai dalyvaujančios fregatos „Aukštaitis“ ir „Žemaitis“ iki šiol naudojasi skolinta radijo ryšio įranga, todėl olandų dovanojami prietaisai palengvins laivų igulų darbą ir padės Lietuvos karines jūras pajėgas priartinti prie NATO standartų.

Tris dienas Olandijoje viešėjęs ministras L. Linkevičius su savo kolega J. Voorhoeve pasirašė memorandumą dėl dviejų gynybos struktūrų kontaktų ir bendradarbiavimo. Taip Nyderlandai tapo atstautą NATO valstybe, su kuria Lietuva yra sudariusi gynybos struktūrų bendradarbiavimo susitarimą.

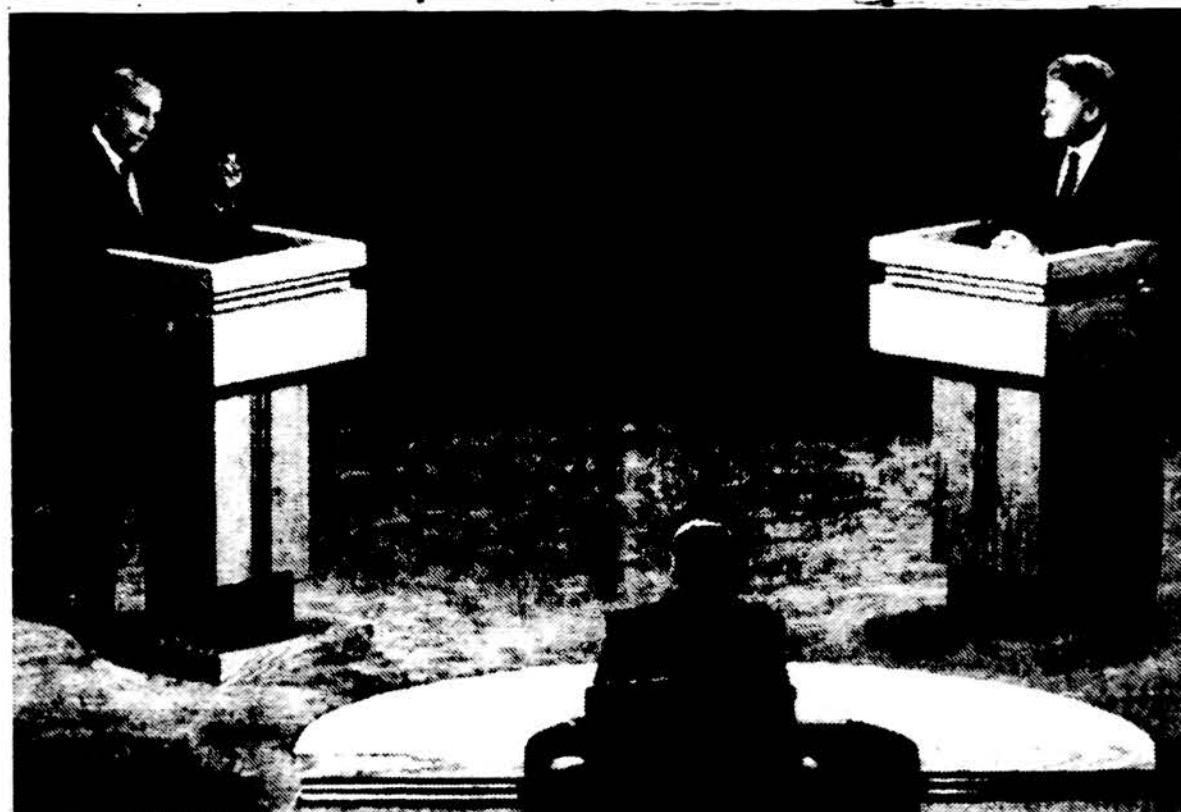
Pirmadienį centriname kariuomenės poligone Pabradaje valstybės vadovas apie devynis kilogramus svėriančiu „Carl Gustaff“ sistemos granatosvaizdžiu sėkmingai šovė į taikinį, buvusių beveik už kilometrą. Prezidentas sakė pirmą kartą naudojantis prieštankiniu ginklu, bet dar tarnaudamas sovietinėje kariuomenėje, jis yra mokėjęs šaudyti iš tanko.

Apžiūrėti įsigytos lengvosios prieštankinės ginkluotės ir minėtąjį poligoną taip pat atvyko Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Švedijos firmos „Bofors“ vadovai, Seimo Nacionalinio saugumo komiteto nariai, užsienio šalių gynybos atašė bei Lietuvos karininkai.

Rugsėjo pabaigoje Lietuvai pasiekė maždaug trečdalis viso 4,7 milijono dolerių (18,8 mln. litų) vertės pirkinio — 9 granatosvaizdžiai, apie pusę tūkstančio kovinių sviedinių, 60,000 mažo kalibro šaudmenų treniruotėms, taip pat atsarginės dalys, remonto ir aptarnavimo įranga, metodinės mokymo priemonės.

Kitų metų pavasarį į Lietuvą turėtų būti atvežta dar beveik šimtas granatosvaizdžių ir keli šimtai kovinių sviedinių, o 1998-iais — likusiojo pirkinio dalis, kurią sudaro per 800 kovinių sviedinių.

Šią ginkluotę Lietuva įsigijo už Švedijos banko „Svenska Handelsbanken“ suteiktą paskolą, kurią su 9 proc. metinėmis palūkanomis turės grąžinti per septynerius metus. Įsigytoji ginkluotė sudaro maždaug pusę Lietuvai reika-

Rugsėjo 6 d. Bushnell teatre, Hartford, Conn., įvyko pirmasis kandidatų į Amerikos prezidentus susitikimas, kuriame jie atsakė į klausimus, liečiančius JAV vidaus ir užsienio politiką, valstybės ekonominę, socialinę padėtį.

Nuotr.: Diskusijoje dalyvavę (iš kairės) — respublikonų kandidatas į prezidentus Bob Dole, susitikimą koordinavęs žurnalistas Jim Lehrer ir JAV prezidentas Bill Clinton.

JAV prezidento rinkimai

Bill Clinton — Bob Dole diskusija

Hartfordas, spalio 7 d. (Reuters-BNS) — JAV prezidentas Bill Clinton ir respublikonų kandidatas į prezidentus Bob Dole sekmadienį surengė pirmąją diskusiją „akis į akį“, kuri tiesiogiai buvo rodoma per televiziją.

B. Dole kritikavo dabartinio prezidento užsienio politiką. Jis nesutiko dėl pernelyg didelių JAV įsipareigojimų Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijoms. Bill Clinton dislokavo užsienyje „daugiau kariuomenės už bet kurį kitą prezidentą visame pasaulyje“, sakė respublikonų kandidatas.

Paklaustas apie praėjusią savaitę Vašingtone įvykusį Vidurio Rytų aukščiausiojo lygio susitikimą, B. Dole išreiškė nusivylimą, kad B. Clintonas nepasiruošęs sąlygiškai nutraukti smurtą.

Respublikonų kandidatas mano, kad dabartinis prezidentas veda siaurą proginių užsienio politiką. „Atsikieli rytu, pakaitai laikraščius, pažiūri, kuri

šalis patekus į bėdą, ir sakai — remkim susitikimą. Manau, mes praradome patikimumą“, sakė Bob Dole.

Prezidentas Bill Clinton gynė tiek visą savo užsienio reikalų tvarkymo būdą, tiek minėtą dviejų dienų derybas, į kurias atvyko Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu, Palestinos prezidentas Yasser Arafat ir Jordanijos karalius Hussein. „Šie vadovai man pažadėjo, kad nenurims, kol neišspręs reika-

lų“, sakė Bill Clinton.

Abu kandidatai į prezidentus susikirto dėl daugumos aktualiu pasaulio klausimų. B. Clinton gynė savo nuopelnus dėl Bosnijos taikos ir pažymėjo čia įvykusius rinkimus. Tačiau B. Dole sakė, kad JAV kariuomenė turėjo išvykti iš šios šalies po metų, tačiau jos misija pratęsta.

B. Dole kritikavo B. Clintoną, kad į taikos misiją siunčiama JAV kariuomenė yra pavaldi JTO, ir teigė, kad jai turėtų vadovauti pats prezidentas. B. Clinton atkirto, kad JAV taikos palaikymo misijos buvo sekmingos Haiti, Bosnijoje ir Kuveite.

JAV bando užkirsti kelią JT vadovo perrinkimui

New Yorkas, spalio 8 d. (Reuters-BNS) — Jungtinės Valstijos vis labiau tikisi, kad joms pavyks užkirsti kelią Boutros Boutros-Ghali perrinkimui į Jungtinių Tautų vadovo postą.

73 metų Egipto diplomato B. Boutros-Ghali kadencija baigiasi gruodžio 31 dieną. 15-os narių Saugumo Taryba (ST) turi

paskirti kandidatą į generalinio sekretoriaus postą, kurį po to tvirtins 185 narių Generalinė Asamblėja.

JAV teigia, kad B. Boutros-Ghali skyrė nepakankamai dėmesio JT pertvarkymui, ir žada pasinaudoti savo veto teise, jeigu bus bandoma jį perrinkti. Amerikos pasiuntiniai bando įtikinti kitas šalis, kad Vašingtono prieššūkus dabartiniam vadovui nėra tik rinkimų propaganda.

Vienas aukštas JAV atstovas sakė, kad JT vadovo rinkimai buvo vienas svarbiausių klausimų, kurį šį mėnesį Jungtinės Tautos svarstė įvairių šalių prezidentai, premjerai bei užsienio reikalų ministrai. „Ašmeninės nuomonės, kurias susižinosime iš daugybės žmonių, dra-

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Kairas. Arabų dienraštįje antradienį paskelbtame interviu Jordanijos karalius Hussein patarė Izraeliui intensyviau dirbti, kad būtų užbaigtas taikos procesas Vidurio Rytuose. Priešingu atveju, perspėjo karalius, ministrai pirmininkui Benjamin Netanyahu teks užsėdėti duokaukė, kaip ir 1991 m., kai Persijos įlankos karo metu Irakas Izraeliui pagrasino cheminiu ginklu, o Neutanyahu per televiziją pasirodė su duokaukė. Irakas tada grasinimo neįvykdė.

Izraelis antradienį, pirmą kartą po rugsėjo praėjusios smurto su Palestina bangos, vėl atidarė du kelius į Gazą, pranešė Palestinos pareigūnai. Vakarų kranto ir Gazos Palestinos saugumo pajėgų vadovas majoras generolas Nasra Yousef pranešė, kad atidarius Ezezo pasienio punktą, iš Gazos dirbti į Izraelį išvyko 1,500 darbininkų. Per Karni pasienio postą gabenamos tik prekės. Postas atidarytas Izraelio ir Palestinos išsilaikymo organizacijai susitarus, kad pasienio posto apsauga bus ginkluota tik pistoletais.

Popiežiui Jonui Pauliui II Romos „Gemelli“ ligoninėje pirmadienį buvo atlikti medicininiai tyrimai, ruošiantis jam atlikti apendicito operaciją, sukelusią daugybę spėlionių dėl popiežiaus sveikatos būklės. Vatikano teigimu, tokia gausybė tyrimų 76-erių metų ir tokiu svarbiu asmeniui, kaip popiežius, buvo būtini. Manoma, kad po operacijos, jei nebus komplikacijų, popiežius ligoninėje praleis 5 dienas.

matiskai skiriasi nuo to, kas pasakoma viešai“, teigė atstovas. Pasak jo, JAV vis labiau įtraukia kitas nares į diskusijas apie generalinio sekretoriaus rinkimų procedūrą ir siūlo datas šiems rinkimams aptarti.

Pirmosios neoficialios derybos nuo spalio 14 d. turėtų būti rengiamos per neformalius pietus, o lapkričio mėnesį po JAV prezidento rinkimų bus pereita prie konkretnių svarstymų.

Iki šiol Saugumo Tarybos nars dukart atsisakė rimtesnių diskusijų šiuo klausimu, o kelios jų pareiškė, kad JT neturi tapti „futbolo kamuoliu“ JAV rinkimų kampanijoje.

B. Netanyahu išves karines pajėgas, jeigu bus vykdomi saugumo reikalavimai

Jeruzalė, spalio 8 d. (AP-BNS) — Izraelio ministras pirmininkas, spaudžiamas tiek namuose, tiek užsienyje, pirmadienį pažadėjo išvesti karius iš Hebrono, tačiau su sąlyga, kad palestiniečiai sutiks su priemonėmis ten gyvenančių žydų naujakurių saugumui užtikrinti.

Tuo metu, kai parlamentas aptarė B. Netanyahu politiką, Gazos juostoje antrą dieną iš eilės vyko Izraelio ir palestiniečių derybininkų susitikimas, per kurį daugiausia kalbėta apie Hebroną. Visame Vakarų krante ir Gazoje buvo sumažinti apribojimai palestiniečiams gy-

Rusijos saugumo vadovas Aleksandr Lebed antradienį atvyko į NATO karinį štabą Pietų Belgijoje, kur buvo numatytos derybos su sąjungos pajėgų vadu generolu George Joulwan. Sąjungos „nerviniame centre“ turėjo būti aptartas rusų kariuomenės dalyvavimas Bosnijos taikos palaikymo pajėgose. Prieš tai A. Lebed aplankė Vakarų Europos sąjungos būstinę Briuselyje, taip pat susitiko su Belgijos gynybos ministru Jean Pol Poncelet. Pirmadienį A. Lebed nenoromis pripažino sąjungos teisę plėstis. „Kad ir ką NATO nuspręstų, Rusija nepuls į isteriją“, sakė A. Lebed per spaudos konferenciją. „Mes visi esame šaltojo karo produktai, aukos, mes neišsprendime šių problemų per 24 valandas“, sakė A. Lebed po susitikimų su NATO vadovu Javier Solana ir 16-os sąjungos šalių ambasadoriais.

Rusija sekmadienį pagrasino nutrauksianti diplomatinį santykius su šalimis, kurios pripažins Čėčėnijos nepriklausomybę arba ves atskiras derybas su jos vadovais. Grasinimą išsakė Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov. Pasak vieno iš rusų vyriausybės vadovų Sergej Stepasjin, prezidentas Boris Jelcin davė naujus nurodymus Rusijos atstovams derybose su Čėčėnija, dar kartą patvirtindamas, kad nepritaria, jog Čėčėnijai būtų suteikta visiškai nepriklausomybė.

Islamabadas. Mažiausiai 750,000 žmonių mirė Irake nuo 1990 m. dėl Jungtinių Tautų įvestų ekonominių sankcijų, pareiškė Irako sveikatingumo ministras Omed Nidhat Murabak. Kalbėdamas Pakistane Pasaulio sveikatos organizacijos konferencijoje, jis sakė, jog dėl įvestų sankcijų maisto prekių ir medikamentams žymiai padidėjo gyventojų mirtingumas, šalį persekioja badas. Pasak Irako sveikatos ministro, vaikų mirtingumas per 6 metus padidėjo nuo 24,000 iki 168,000 per metus. „Maisto normos garantuoja gyventojams 1,150 kalorijų per dieną — tiek užtenka, kad jie nemirtų badu“, sakė Omed Nidhat Murabak.

Gruzijos vadovas Eduard Ševardnadze pirmadienį pareiškė, kad Rusija negali laikyti Gruzijos savo provincija. Jis pakartojo reiką prieš penkias dienas priimtą parlamento nutarimą, kad rusų kariuomenė Gruzijoje galės likti tik tuo atveju, jei ji padės valstybei sugrąžinti sukilusią Abchazijos provinciją, kuri atsisakė Gruzijos pasiūlytos autonomijos ir siekia visiškai nepriklausomybės. Nuo 1994 m. abi pusės skyrė rusų taikdariai.

KALENDORIUS

Spalis 9 d.: Šv. Deas (Dionizys) ir draugai, kankiniai (3-me amžiuje), šv. Jonas Leonardas, misionierius (1541-1609); Rustikas, Eleuterijus, Brangulė. 1920 m. Lenkijos generolo Želigovskio daliniai užgrobė Vilnių. 1934 m. mirė muzikas Juozas Naujalis.

Spalis 10 d.: Pranciškus, Danielius, Gilvydas, Jodaugas. 1939 m. atgautas Vilnius.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

A.A. FILISTERIS INŽ. RAIMUNDAS ŠLENYS

Fil. inž. Raimundas Šlenys

Filisteris inž. Raimundas Šlenys, gimes 1932 m. Anykščiūose, gyvenęs Palos Heights, IL, staiga mirė š.m. rugsėjo 27 d. Jo ankstyvas išsilavinimas – mirtis stipriai sukrėtė mylimus šeimos narius: žmoną Danutę, dukras Aurę ir Liną, broli Liudą ir žmoną Dalią, kitus gimus, draugus, bendraminčius, kurių turėjo didelį ratą, nes buvo draugiškas, socialus. Raimundo netektį itin skaudžiai išgyvena Akademiniš Skautų sąjūdis. Stipriai pasiges jo inž. IPSA korporacija, kurios jis buvo steigėjas ir prezidentas. Raimundas priklausė ir kitoms organizacijoms, kuriose pareigai reikėsi, veikė.

Velionis š.m. rugsėjo 29-tą d. buvo pašarvotas Petkus Le-mont, IL., laidojimo namuose.

A. a. Raimundo didysis nuopelnas – meilė, pareiga ir atsakomybė savo tautai ir tėvynei Lietuvai. Jis labai giliai suvokė tautinės egzistencijos principą: kad siekiant tautos gyvenimo testinumą yra būtina, kad kiekviena karta įdėtų savo įnašą tautos ir valstybės gyvenimui. Kas ir buvo jo tautinio pasi-sventimo, veiklos ištakos. Raimundas domėjosi politika ir gerai susivokė šių dienų poli-tines painiavose. Stipriai suvokė Karaliaučiaus krašto neteisingą ir neteisingą politinę padėtį ir gresmę Lietuvos lais-vei. Tad jis labai pasišventusiai veikė, kad Karaliaučiaus kraštas būtų demilitarizuotas, rusų

kariuomenė iš krašto išvesta ir pats kraštas, kaip lietuvių gen-ties prūsų žemė, būtų prijungtas prie Lietuvos valstybės.

Iškilmingam su Raimundu at-sisveikinimui vadovavo Akade-minis Skautų sąjūdis, kuriam Raimundas nuo studijų meto priklausė ir veikliai jame reikėsi. Atsisveikinimas vyko D. Petkus šermeninėje š.m. rugsėjo 29 d. Su velioniu Raimundu jautriai atsisveikino atstovai organizacijų, kurioms jis priklausė. Fil. Vytautas Mi-kūnas – Vydūno fondo pirmi-ninkas, vadovavęs atsisvei-kinimui, pirmasis tarė jautrų atsisveikinimo žodį. Inž. arch. T. Bukaveckas atsisveikino Lietu- vių inžinierių ir architektų są- jungos vardu. Fil. Kęstutis Je- čius – LSS Tarybos pirmijos vardu; fil. Nijolė Maskaliūnienė – mokslo draugu; inž. Alb. Ke- relis – IPSA korporacijos, or- ganizuojančios, telkiančios ir i- Lietuva siunčiančios techninę pagalbą. Algis Stepaitis – Tė- vynes sąjungos, lietuvių kon- servatorių rėmėjų Chicagoje vardu; profesorius Kašuba – klasės draugu vardu, Algis Regis – Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio var- du. Kalbėtojai gana plačiai aptarė Raimundo asmenį, jo or- ganizacinę veiklą, išryškino gili- tautinį sąmoningumą, pasišven- timą tautai, Lietuvai, kas ir yra velionio Raimundo nerašytas testamentas jaunimui. Religinį atsisveikinimą atliko kun. A. Paliokas. Prie karsto garbės sargyboje budėjo ASS filisteriai: Jūratė Variakojienė, Leonas Maskaliūnas, Sigita Miknaitis, Dana Urbutienė. Skautiškai su- pintomis rankomis sugiedota tradicinė giesmė „Ateina naktis“.

Gedulingos pamaldos rugsėjo 30 d. buvo aukojamos Pal. Jur- gio Matulio misijos bažnyčio- je. Velionis Raimundas gausaus būrio artimųjų ir draugų buvo palaidotas ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Mielas Raimundas, skautiškos idėjos Broli, tebūna tau lengva šio, išsivijai ir Lietuvai drau- gingo krašto – Amerikos žemė- sesė Zuzana

Skautas vytyt dr. Aras Tūnelis lankydamasis Čikagos skautijos stovyklo- je. Rake, džiaugiasi susitikęs savo buvusį (vilkūku) draugininką vs. fil. Antaną Pauzoli. Abiem smagu prisiminti senas geras dienas.

LSS „Ažuolo“ vadovų lavinimo mokyklos vadovas vs. fil. Kazys Matonis stovykloje aiškina apie maisto gaminių lauzavietę.

Nuotr. sesės Gilandos

LIETUVIŠKO SKAUTAVIMO ČIKAGOJE PRADŽIA

Ištraukos iš liet. skautų „Lapinių“ skilties Čikagoje dienoraščio

Dienoraštis pradėtas 1949.VI.16 Marquette Parke. Dienoraštis yra „Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve“, Burlingame, CA.

Čikagos lietuvių skautų „Geležinio Vilko“ draugovės „Lapinių“ skiltis

„Lapinių“ skilties skautai: 1. Šliūpas, Vytautas (skil- tininkas), 2. Sabataitis, Zigmundas (paskiltininkas), 3. Dundzila, Antanas, 4. Mačiulis, Antanas, 5. Povilaitis, Romualdas, 6. Variakojis, Vidmantas, 7. Natkevičius, Ferdinantas, 8. Raslaivičius, Polius, 9. Variako- jis, Jonas...

Pastaba: tuo laiku mes bu- vome maždaug 17-19 metų amžiaus. V.S.)

„Lapinių“ skilties sueiga Nr. 1

1949 m. birželio 23 d. 19 val. Sueiga pradėta nepunktualiai dėl kai kurių skautų mažo pa- siveikimo. Vidmantas Varia- kojis nedalyvavo. Meno vadovu skiliai buvo išrinktas Antanas Mačiulis. Sekančiai sueigai nutarta pakartoti bei išmokyti šilpesius, kelio ženklus, morzę ir mazgus. Sueigas nutarta daryti kas ketvirtadienį, 19 valandą. Taip pat buvo aptarti stovyklos reikalai. Sueiga bai- gta 20:30 val. Raportus rašo skilties paskiltininkas Z. Saba- taitis.

Tikrinta; P.S. Ši sueiga buvo pirmoji, bet ne steigiamoji. Stei- giamoji sueiga buvo 1949 m. bir- želio 16 d. Marquette Parko parke, ją pravedė Čikagos skau- tų vadovas Liūtas Grinius. Dalyvavo skautai: A. Dundzila, A. Mačiulis, R. Povilaitis, Z. Sa- bataitis, V. Šliūpas, V. Variako- jis. Skiltininku išrinktas psl. Vytautas Šliūpas, o paskilti- ninku psl. Z. Sabataitis. Skiltis pavadinta „Lapinių“ skiltimi (parašas) Skilties skil- tininkas psl. V. Šliūpas.

„Lapinių“ Skilties
Sueiga Nr. 2

1949 m. birželio 30 d. 19 val. Sueiga pradėta penkiolika mi- nučių vėliau, nes buvo pakeis- ta vieta. Į naują vietą nuėjome paliktai kelio ženklais. Skau- tai V. Variakojis ir A. Mačiulis nedalyvavo. o R. Povilaitis pavėlavo 15 min. Galutinai

buvo aptarti visi artėjančios sto- vyklos reikalai, pakartoti šilpesiai, mazgai ir morzės si- gnalizuotė. Brolis A. Dundzila pasakojo idomų susitikimą apie 10 min. Stovyklos virėjų iš- rinktas Z. Sabataitis, o sanitaru – A. Mačiulis. Sudainavus dai- nelines „Nusileido saulaužėlė“ ir „Vijo vilkas voveraitę“ sueiga baigta 20:20 val.

Tikrinta: P.S. Nutarta sukurti skilties dailelę ir keletą šūkių. Tai padaryti apsiėmė R. Povilaitis ir A. Mačiulis psl. V. Šliūpas

„LAPINŲ“ SKILTIES
PIRMOJI STOVYKLA

1949 m. liepos 2-4 d. Tremont, Indiana. Indiana Dunes State Park.

Pirmoji diena (liepos 2),
šeštadienis

Nuo pat pirmosios „Lapinių“ skilties įsisteigimo dienos visų mūsų svajonė buvo vykty stovyklon. Pagaliau savo troškimą galėjome įvykdyti liepos 2-4 d. prie gražiojo Michigano ežero. Tremonto pakrantėse. Ežeras, tiesa, gražus, vis tiek nepri- lygo mūsų brangiojo tėvynės likusiam Palangos pušynui su linksmųjų skautų kasmetinė- mis stovyklomis.

Stovyklon traukiniu vykome penki „Lapiniai“, skiltininkas Vytautas Šliūpas – „Popas“; paskiltininkas Zigmantas Saba- taitis – „Mažiukas“ arba „Klapūkas“; Antanas Dund- zila – „Dabita“ (pramintas dėl didelio šukavimosi stovyklo- je); Romualdas Povilaitis – „Klierikėlis“; ir Antanas Ma- čiulis – „Banginis“. Čikagos skautų vadovas L. Grinius ir 3 skautai iš Roselando: Algirdas ir Vytautas Paškauskai ir Jonas Vazbas atvyko vėliau nakti, sekdami mūsų paliktus kelio ženklus.

Išlipus iš traukinio, su sun- kiomis kuprinėmis, vilkdami sunkia savo nuosavą palapinę patraukėme apie mylią plentų: vėliau perlėpė tvoras atsidū- rėme raituose parke. Per parko vartus neįėjome, nes būtų reikėję mokėti po 25 c. (skautas taupus!), o be to, draudžiama parke nakvoti bei kurti ugnį. Paėję apie trys mylias per pelkes, uodų sukančioti atsi- radome paežerėje. (Ejimą lengvino iš anksto turėtas parko planas). Sumetę daiktus ant kalniuko, pasileidome maudy-

tis. Po to – vakariene bei palapinių statymas nematomoje vietoje. Apie 10 val., nors ir buvome palikę kelio ženklus, du skautai išėjo pasitikti atvyks- tančių likusių skautų, bet po valandos grįžo jų neradę. Vi- siems einant gulti, nuėmus sar- gybas, išgirdome kažkur toli švilpiančius sutartinus ženklus. Tai buvo 12 val. nakties. Pasi- rodo, mūsų likę skautai, nepa- būgę nakties, atskė ir prisi- jungė prie mūsų. Jų išverme (4 val. žygis per pelkę ir naktį, ka- mes gan sunkiai atlikome dieną) reikia stebėtis ir džiaug- tis mūsų jaunais Roselando skautais. Tikrai, kol mes, lietu- viai, turėsime ištvermingų skautų, mūsų tautai ir tėvynei visada bus šviesus rytojus.

Rasė skilties skiltininkas
psl. Vytautas Šliūpas

P.S. Stovyklos fotografijos randamos pilkuose lapuose tarp 74 ir 75 puslapių.

Antroji diena (liepos 3),
sekmadienis

Antroji iškylos diena taip pat buvo labai šilta ir giedri, kaip ir pirmoji.

Atsikėlėme 8 val. ryto, nes naktį mažai galėjome miegoti dėl apie 12 val. atvykusių svečių. Virėjas pašaukė pus- ryčių 10 val. Kadangi visi buvome išalkę, kaip visada esti gamtoje gyvenant, tai kas tik valgomo pakliuvo, sutasėme su didžiausiu apetitu. Po pusryčių, palikę virėją ir jo padėjėją susi- tvarkyti indus ir puodus, bėgom kuo greičiau išėjome į plius- ku-pliuskų.

Maudydami praleidome daug laiko, bet prieš pietus vis tik dar daug mokėmės morzės signalizuotės bei ruošėmės pa- tyrimo laipsnius. Pietūs buvo la- bai skanūs: pupos, bulvės ir visokie prieskoniai, be to, labai karštai išvirti, nes puodą kai- tino iš vienos pusės saulė, o iš kitos ugnis.

Po pietų buvo vandens žai- dimai, tai skilties vėliavėlės gro- bimas bei išnešimas, dalyvau- jant dviem grupėms. Po to kraustėmės prie ežero kur ir miegojome ant smėlėto paplūdy- mio po atviru dangumi. Vaka- re kai kurie pasijuto smarkiai i- dege. Nuo 9 val. iki 10 val. turėjome laužėlį, padainavome, pasikėpė bulvių ir išstatė sar- gybas (nes tikėjome skautų vyčių netikėto puolimo. Vėliau pasitvirtino, kad baimė buvo ne be pagrindo. Vytiai buvo atvykę tik nerado mūsų, nes buvome per toli nuėję nuėjome gulti.

Rasė brolis R. Povilaitis

Trečia diena (liepos 4 d.),
pirmadienis

Aštuoniems besilsint ir vie- nam bekurstant laužėlį bei ti- kintis naktibaldų skautų vyčių užpuolimo, atėjo 24 val., atneš- dama kitą dieną, kurią ryto saulė turėjo nušviesti Liepos ketvirtąją – Amerikos Nepri- klausomybės dieną. Mes mie- game puikią ant smėlio užties- to brezentu, o antklodės po šonais atstoja paliktas Čikagoje lovas. Gal tik truputį „skys- čiau“ Dundzai: jis vakar per daug nudėgė, tai nepaisant nuo- vargių, prastai miega. Tačiau padėti gelbsti budintis brolis „Popas“ – stebuklingais bal- zamais šukuodamas kenciančio sprandą bei tepdamas visokias vietas, „Crisco“ taukais: jis šiek tiek primena gailestingąja sėserį ir švelniai nuramina – jei bus blogiau, šauksim daktarą – apipučia pusiau miegančią galvą, kol ši visai užmiega.

Trečią valandą vienas brolis, turbūt ką bloga susapnavęs, šoka iš guolio ir visus kelia, tiesiog nachališkai verčia iš lovų. Išaušus ji aptažino, tai mūsų vadas. Sukilusius, pusiau miegančius, vyrūkus išsiveda kur tai ant skardžio „pažaisti“ – patikrinti kaip išmokyta Mor- zės abėcėlė. Po valandos visi

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri- siunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

grįžta tamsoje parinkę laužui prakuro. Ir ši kelionė nepraejo be nuotykių. „Banginis“ su vienu „typu iš Roselando“ nešdami gėrą pusės kamieną taip įsismagino (labai skubėjo miegoti), kad neapsižiūrėję pa- traukė pusmyle pirmyn. Susi- pratę, ką padarę, ir sunkiai pušį vilkdami, grįžo paežerė ir rado mus jau belendancius atgal i atsalusius guolius.

Rytas. Mūsų „Mažiukas“, musėms ir uodams padedant, maišo blynus. Trūkstant miltų, randa jis ir išėitį – pirmasis smėlio. Vis dėl to, blynai išeina neblogi. Per dieną maudėmės, žaidėm ir valgėm, o mūsų vyriausias vadas L. Grinius su „Popu“ šveitė puodus. Šiaip taip apie 15 val. išsijudino atgal. Prieš akis stovi 5 mylios „grazios“ kelionės sauleje ir per uodų karalystę, bet ką darysi... Susigrupavę po du, trys ir po vieną „kryžiuojame“ kojom. Reikia pasakyti, kad kuprinės buvo lengvesnės, bet nuosavos nugaros gerai įdeguosios – trigu bai sunkesnės. Apsiraišiojome

nuo uodų, apsitepėm kuo turėjome ir spaudėm kiek įkir- tom. Apie pusiaukelę iki traukinio, ant kelio kryžkelės sustojome, atsigerėme iš vie- nintelės baklagės ir nusifoto- grafavome.

Buvo apie 18 val. ir traukinys jau stovėjo stotyje. Už valandos jau ir Čikagoje, 63-ioj gatvė. Skiltininkas „Popas“ pa- matavęs visiems ūsus ir radęs dar visų trumpus (vaikiškus), leido išeiti iš stoties.

Vaziuojant tramvajumi vėl pasižymėjo mūsų pusgalvis ir galva (paskiltininkas „Mažiukas“ ir skiltininkas „Popas“): pirmasis pamiršo tame tram- vajuje puodą, o „Popas“ kitą dieną išvažinėjo kiekvieno 63-ios gatvės tramvajumi, deja, labai gaila, kad skolyto puodo nerado, jis buvo dingęs... Pagaliau, apsisvylęs, nuvažiavo i tramvajų depo ir ... puodą tenai rado! Grįžo namo laimingas – su puodu! Arzi buvo ne fain? Rasė brolis Antanas Dundzila

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.

Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9005 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 898-4886
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-941-2609

Valandos pagal susitarimą

Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1129

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 565-7755

ARAS ŽIJOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1029 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-9999
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidus ir kraujos ligos
5846 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2892

Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir
penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p.,
ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt.
dienomis reikalingas susitarimas.
Pirmas „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1 - 3 v.p.p.
penkd. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0890 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-6101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Sušaukimui
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-6260

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3398

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DOROS NUOSMŪKIO PRIEŽASTYS IR VILTIS PAKILTI

EDMUNDAS SIMANAITIS

Doros nuosmūkis, kurio apraškas regime daugelyje valstybės ir visuomenės gyvenimo sričių, turi istorines, teises, ekonomines bei socialines priežastis. Jų neapartus, neįmanoma aprėpti nagrinėjamo klausimo visumos. Daryti paviršutiniškas išvadas iš paskirų faktų neatsargu ir neatsakinga.

Sovietmečiu vykęs Lietuvos ekonomikos, o ypač žemės ūkio griovimas, tada vadintas privatinės nuosavybės ekspropriacija, išbuožinimu, nacionalizacija, kolektyvizacija ir pan., suardė iki tol buvusį tvirtą tautos dorovinės kultūros ekonominį pagrindą. Maža to, per pusę šimtmečio trukusią okupaciją, atsimedus valstybinei ir vadinamajai kolektyvinei nuosavybei, į galę ir tapo praktiškai įteisintas vogimas ir grobstymas kolūkiuose, maisto pramonės įmonėse ir kitur. Tai buvo būtinas prieduras prie skurdaus atlyginimo, ilgainiui tapo „normaliu“ reiškiniu. Žmonės tai buvo vadinama „kombinavimu“. Ankstesnė dorovės samprata buvo pažeista iš esmės. Sovietinė „teisesauga“ dažniausiai čiupdavo tuos, kurie nesilaikydavo nerasytos taisyklės — „griekė, bet nedaugiau, negu tavo viršininkas“.

Sovietmečiu Katalikų Bažnyčios, kaip pagrindinio krikščioniškosios dorovės ramsčio, vaidmuo sumenko dėl dviejų priežasčių. Bažnyčia tradiciškai rėmusi privačios nuosavybės neilietiamumo principą, tapo neigali sustabdyti visuomenės nuomonės kitimo — dauguma, o ypač iš jaunesnių kartų tikinčiųjų, gebėjimą „kombinuoti“ laikė ne nusikaltimu, o pagirtina apsaugos žmogaus savybe. Apskritai šeštojo Dievo įsakymo „Nevok“ laikymasis, kai okupantai nuvarinėjo nuo žemės ūkininkus, kai žmonės tik prisivogdami galėjo šiaip taip verstis, yra problematiškas ir diskutuotinas.

Bažnyčios vaidmuo dorovės palaikymo ir ugdymo srityje sumenko ir dėl aktyvios ateistinės propagandos, kurią visada lydėjo administracinė, ekonominė, teisinė ir specialioji (NKGB, MDV, KGB, milicijos) prievarta. Mokytojai, tarnautojai, daugelio kitų profesijų žmonės buvo sekami ir skaudžiai nukentėdavo už atvirą religinę praktiką. Daugelyje šeimų dėl priverstinio bedievinimo buvo protestuojama... tylėjimu. Savaimė suprantama, kad jauniuoji ugdymo krikščioniškosios doros principais galimybės labai sumažėjo.

Didžiausią žalą dorovei padarė pati komunizmo ideologija, tapusi imperijos valstybine religija. Savo esme ji yra nusikaltėliška, prieštaraujanti per ilgus amžius išsikristalizavusiai europinei kultūrai, dorovei, teisei. Tautos dorovei sunkia ir greitai atitaisoma žala padarė sovietmečio partokratijos privilegijų ir piktnaudžiavimo valdžia sistema. Propaganda būgnio apie tarnavimą liaudžiai, o gyvenime viskas vyko atvirkščiai — nebaudžiamos piktdarystės, lėbavimas net neslepia privilegijos, „partijos“ išsikėlimas virš visų valstybės, net teismo institucijų.

Tradiciniai baltų — lietuvių kultūros klodai, susiklostę per daugelį amžių, beveik nustojo maitinti gyvybingais syvais tautos dorovę, tačiau tautinio sąmoningumo ir krikščioniškosios dorovės pamatų okupantas nesugebėjo ir nespėjo galutinai išardyti. Prof. Romualdas Grigas savo knygoje „Tautos likimas“ (Vilnius, 1995), aptardamas deformacijas, pažėklusius, pasak autorius, senelių, tėvų, vaikų ir anūkų kartas, konstatuoja, kad vyresnių kartų žmonės tarpukario kultūros ir dorovės pagrindus išsaugojo, tačiau tu deformacijų poveikis atskiroms kartoms labai nevienodas. Su tokia dorovės turiniu tauta pasiekė Atgimimo slenkstį.

Tautos Atgimimas prasidėjo jaudinančiais Sąjūdžio mitingais. Sąjūdiui abejingų nebuvo. Didžiama šalies gyventojų valstybingumo atkūrimą sutiko kaip didžiausių lūkesčių išsipildymą ir atpildą už patirtas netektis ir kančias. Tačiau nei senieji krašto gyventojai, nei gausi sugrįžusių iš tremties ir lagerių šeima, nei atvykėliai, tarp jų ir kolonistai, turėdami gana skirtingų interesų, nenukėlė ir vargu ar galėjo įsivaizduoti kokią kainą teks mokėti už permainas. Vyresnių kartų žmonės buvo pasirengę iškęsti valstybės atsikūrimo periodo sunkumus. Jaunimo entuziazmo pakako pirmosios bangos ekologiniams žygiams, trispalvių vėliavų jūra žydinčių mitingams, tačiau ilgam, kantaribės ir pasišventimo reikalavėjantiam darbiui energijos neužteko. Palyginti lengvų pergaliumetams baigėsi. Pasak R. Grigo jaunimo „bambagyslė su etnokultūra, su etnosociumu vos vos laikėsi“.

Partokratija, būdama trumpu saiteiliu susieta su Maskva, turėdama stiprias represines struktūras, galingą propagan-

dos aparatą, valdydama visą tinklą mokslinių institutų, jau seniai prognozavo komunizmo ideologijos ir jos praktiško įgyvendinimo — „brandaus socializmo“ griūtį ir jai labai kruopščiai rengėsi. Buvo iškeltas pats svarbiausias uždavinys — jei, keičiant „partinių“ struktūrų iškabas, nepavyktų išlaikyti politinės valdžios su atvirai demonstruojama ar šiek tiek maskuojama priklausomybe Kremlui, tai ūkio reformas pasukti taip, kad ekonomika ir toliau liktų valdoma kompartietė.

Per pusę šimtmečio susikaušęs pasipiktinimas okupanto padarytomis skriaudomis, kolaborantų šunuodegiavimu ir troškimas atkurti Nepriklausomybę išilgojo galingomis Sąjūdžio bangomis, kurių nuslopinti ar pakreipti norima voga nei represinės, nei politinės okupanto struktūros jau negalėjo, nors jų įtaka buvo stipri. Atkovota Nepriklausomybė buvo galima vėl sutrypti tik karine jėga, tačiau suplanuotos karinės provokacijos taip pat žlugdė. Lietuva atrėmė ir neutralizavo kruviną jo sausio agresiją ir karinio pučo grėsmę, neturėdama ginklų, tačiau pajėgų (jų būta tik užuomazgos), turėdama labai nedrąsą moralinę užsienio paramą (pasaulio didieji stebėjo mus ir laukė kuo visa tai baigsis) vien tik politinėmis priemonėmis ir remia absoliučios daugumos gyventojų. Tai akivaizdžiai visam pasauliui pademonstravo, kad lietuvių tautos tautinio sąmoningumo ir pilietinės dorovės šaknys gilios, gyvos, dar nesunaikintos.

Tad partokratijai beliko sukoncentruoti dėmesį į ekonomiką. Kas ją valdo, tas anksčiau ar vėliau formuoja ir politiką. Buvo imtasi prasidėjusių ekonomikos reformų deformavimo. Šios deformacijos aiškiausiai pasireiškė valstybinio turto privatizavime ir kiek vėliau — „bankininkystėje“. Privatizavimas pavirto reiškiniu, kuri be ne taikliausiai apibūdina jau prigijęs svetimžodis „prichvatizacija“ (nuo rusų „prichvatit“ — nustverti, pačiupti). Kalbos normintojai tikriausiai bus priversti suteikti šiam svetimžodžiui pilietinę, kaip kad buvo pasiegtas su skolinio „sovietinio“. Šis žodis apibūdina „ekonominio“, o tiksliau — tai kriminalinio proceso esmę: tie, kurie sovietmečiu valdė valstybinį turą „partijos“ pavedimu, dabar turi tapti jo savininkais. Svarbi išimtis padaryta tik iš represinių struktūrų parinktiems asmenims. Tačiau čia ir tikslai toli siekiantys. KGB taip pat rengėsi atečiai, turėdama specialius uždaviočius. Specialiųjų užsienio tarnybų perkėlimas į Lietuvos verslą, į ekonomiką — tai ne tik paranki maskuotė, bet ir išmėgintas būdas paveikti šalies

vidaus politiką. Prasidėjo valstybinio turto perrašymas „prichvatizacijomis“ asmenims arba turto pirkimas už juokingai menką simbolinę kainą. „Prichvatizavimas“ galėjo vykti tik teisinio nihilizmo, įstatymų sumaišties ir jų nuolatinio „taisymo“ sąlygomis. Seimo valdančioji dauguma tas sąlygas sudarė. „Prichvatizacija“ atkėlė vartus visų rūšių nusikaltimams. Suvežėjo reketas, padaugėjo atvirų vagysčių, plėšimų, plėšikavimų keliuose, kaip niekad plačiai išplito korupcijos vėžys. Prostitucija, kontrabanda, ekonominių migrantų gabenimas tapo labai pelningais verslais, kurie negalėtų klestėti, jei aukštųjų valdžių pareigūnai užsiimtų tuo, kas jiems privalu daryti.

Gali kilti klausimas ar neperšūdoma, vertiant didžiąją dalį kaltės „prichvatizacijos“ procesui? Gal visi kiti nusikaltimai nesietini su visuotiniu valstybinio turto išsidalinimu. Deja, kriminalistikos specialistų nuomone susidariusioje kriminalinėje situacijoje sąsajos tarp atskirų nusikaltimų rūšių nenuginčijamai egzistuoja, ita kodamos viena kita. Tačiau pasinaudojus verslininkų terminologija, „kontrolinis paketas“ atitenka „prichvatizacijai“.

Be to, demokratizmais pagrindais besitvarkančioje valstybėje iš principo neįmanoma sukurti teisės saugos sistemos, kuri stabdytų tik vienos rūšies nusikaltimus, pavyzdžiui, persekiotų tik kišėnvalgius, o visa kita paliktų savięgai. Sovietmečiu tokios praktikos būta apskiai, dažniausiai „partinės“ politikos pagrindu, pavyzdžiui stribai už vogimą, grobstymą, žudynes nebuvo nei persekiojami nei teisiami, o asmuo, apšauktas buože, buvo teisiamas be jokios kaltės, primityviai fabrikuojant kaltinimą.

Štai kodėl daugelis Lietuvos žmonių, o ypač iš jaunesnių kartų, ilgai lauktos ir galiausiai pasiektos Nepriklausomybės sąlygomis, matydami sveiku protu nesuvokiamas neteises, plaukiančias iš „prichvatizavimo“ ir pseudobankininkystės aferų, regeidami aukštųjų valdžių negebėjimą, negalėjimą ar nesuinteresuotumą stabdyti nusikaltimus, kuris jau kelia rimtą pavojų pačiai Nepriklausomybei, sutrūko, nusivylė valdžia ir pradėjo vilkti paktą iš liūno. Dar kol kas paskiri pasakymai „prie mus buvo geriau“ vertintini dvejopai: kaip signalas bresnančio nepasitenkinimo pačia Lietuvos valstybingumo idėja, nesuvokiant tikrųjų pakrikimo priežasčių ir kaip nepaneigiamas rodiklis, kad Lietuvoje yra jėgų, labai suinteresuotų tokiu nuotaikų platinimu, nes jos valo kelią šalies grįžimui į ten, kur niekados savo noru ir savo valia nebuvo būta. Taigi, priežasčių, kodėl dabar jaučiame tokį didelį

dorovės nuosmukį, yra keletas. Svarbiausia iš jų — „prichvatizacija“. Ji eina į pabaigą — paskutinis valstybinio turto trečdalis tirpsta. Jai rimtų priežasčių teigti, kad dabartinio Seimo ir jo suformuotos nenuvertinamos (taip manyta!) penktosios vyriausybės kadencija turėjo sutapti su „prichvatizavimo“ užbaiga. Šį generalinį sumanymą (veikiau — uždutį) nepavyko sklandžiai įvykdyti. Išlo alinimo, pseudobankininkystės krachio, didžiūmos piliečių skurdinimo nebuvo galima užglaistyti paistalais apie stabilizaciją.

Politinio gyvenimo postūmiai rodo, kad „prichvatizacijos“ autoritai neturi vilčių išlaikyti tokią absoliučią daugumą kitame Seime, kokią dabar turi. Pasikeitus padėčiai dings galimybė nebūdžiamai manipuluoti įstatymų leidyba. Šios politinės jėgos imituos stiprų troškimą atkurti arba „sustiprinti“ teisingumą. Toks poreikis natūralus ir jo pilietinio padomumo regimybė. Pasibaigus „prichvatizacijai“ ir „išplovus“ pinigų, naujieji turčiai (čia nekalbama apie tuos, kurie prakuto iš sąžiningo verslo: bankininkai, verslininkai, pramonininkai, dvarininkai, imsis visų imanomų priemonių, kad teisės sauga būtų perorganizuota taip, kad patikimai ir veiksmingai gintų jų privaciją nuosavybei. Žinoma, bus įirtingai priešinamasi mėginimams patikrinti, ar ta nuosavybė įsigyta teisėtai būdu. Ir tokiu atveju galima tikėtis, kad nusikalstamumas apskritai būtų labai varžomas ir jo mažėtų. Tai būtų prielaida stiprinti tautos dorovę. Tačiau ši pusinė priemonė niekaip negali išspręsti teisingumo atkūrimo problemos iš esmės.

Teisingumas, kaip juridinė sąvoka, turi saistyti visas valstybės gyvenimo sritis. Ne veltui iš romėnų laikų mus pasiekė teiginys — Justitia est fundamentum regnorum (Teisingumas yra valstybių pamatas). Prie pačių svarbiausių pradinių teisingumo atkūrimo darbų priiskirtinas ir pasipriešinimo okupacijoms periodo teisinis įvertinimas. Visomis formomis pasireikšusį tautos pasipriešinimą jau pirmasis atsikūrusios Lietuvos Parlamento turėjo visam pasauliui pareikšti esant teisėtą, konstitucine tautos savijana. Tai galėjo būti padaryta priimant Konstitucinį įstatymą, kuris būtų tapęs pagrindine teisine baze, leidžiant daugybę kitų įstatymų. Būtų išvengta tokių skaudžių valstybės piliečių savivarba žeidžiančių paradoksų, kai okupanto smurtas sulyginamas su laisvės kovotojo narsa, o kolaboravimas su okupantu — su tremties ir lagerių kančiomis ir žmonių žudymu. Dabar aukštieji valdžios pareigūnai vietoje teisingumo siūlo vito teisėtybes ir skriaudas už-

Sekmadienio vakare buvo pirmieji prezidentinių kandidatų debatai. Iš jų daug tikėtasi, daug prieš tai spėliota, diskutuota ir tuščių žodžių prisakyta. O kaip tuos debatus vertina Amerikos vidaus politikos žinovai, kurie „užkulisuose“ akylai stebėjo ir ausis ištempe klausėsi kiekvieno Bob Dole bei Bill Clinton pokalbio niuanso? Daugelio nuomone — su apsiylimu. Čia išėjo maždaug kaip tos lietuviškos pasakos kalvio mokiniui, kuris pradėjo kalti noragą, o galop iš iktusio geležies gabalo pagamino tik „šnypstelėjimą“.

Paprastai po debatų labiau išryškėja stipresniojo kandidato profilis ir gera dalis balsuotojų, iki tol neapsisprendusių tarp vieno ar kito, susidaro tikresnį vaizdą, kuris asmuo vertesnis jų balso. Kadangi nuo pat oficialios rinkiminės kampanijos pradžios republikonui Dole vis buvo skiriama antraielė vieta, niekaip negalint susiaurinti tarpo tarp atsilikimo ir prezidento populiarumo, prieš debatus partata pakeisti Bob Dole įvaizdį. Rimta, kone rūsti, jo laikysena daugeliui sudarė įspūdį, kad Dole būtų „neprieinamas ir atšiaurus biurokratas“, kai tuo tarpu Bill Clinton, „spinduliuojantis gerasirdišku dėmesiu“ visais žmonėms, veikė balsuotojus labai palankiai. Taigi sekmadienį Dole stengėsi pajaukauti, kalbėti maloniai ir ramiai. Atrodė, kad tai ne du žūtubūtiniai varžovai susitikę prieš visą tautą ir stengiasi įrodyti balsuotojams, kuris vertesnis jų pasitikėjimo, o du pažįstami (nors nesakykite — bičiuliai) šiaip sau kalbasi apie nebuliai svarbius dalykus.

Tiesa, Bill Clinton nuolat pabrėžė savo „jaunatviškumą“ ir per ketverius metus atliktus darbus. Atidžiau pagalvojus — nemažai tų darbų įvykdyta kaip tik šiais rinkiminiais metais, o juk jis yra prezidentas nuo 1992 m. ir gan ilgą laiką negalėjo net kaltinti nuolatinių respublikonų opozicijos savo pasiūlymams, nes Senate ir Kongrese dauguma sudarė demokratų partijos žmonės. Žinoma, dovanotam arkliui į dantis neverta per daug stropiai žiūrėti, tad ir pozityvi prezidento veikla, nepaisant kokių motyvų paskatinta, yra kraštui naudinga.

miršti vardan utopinės santarvės, kurios niekada nepasiekėsi. Jei oficialioji teisė kirsis su teisingumu. Ar būsimasis Parlamentas bus igalus šią didžiulę skolą panaikinti, netrukus įsitikinsime. Teisingumo atkūrimas negali būti laikomas keršto siekimu. Tai pati pirmoji ir

Danutė Bindokienė

Tikėjomės daugiau

[Aki krito ir kita debatų keistenybė: didelio esminio skirtumo tarp demokratų ir respublikonų programos stoka. Ir Dole, ir Clinton pasisakė už pašalpos neturtingiesiems reformą, sveikatos apsaugos įstatymų pakeitimą, federalinių mokesčių visiems gyventojams sumažinimą (pastaruoju atveju Bob Dole planas daug platesnės apimties, Clinton — atsargesnis, bet galbūt labiau įgyvendinamas). Prezidentas ne kartą mėgino palrėžti ir amžiaus skirtumą tarp savęs bei oponento, paminėdamas „tilto į ateitį“ įvaizdį ir savo, kaip to tilto statytojo, rolę, tuo primindamas, kad Bob Dole jau yra sulaukęs 73 metų amžiaus. Tačiau valstybės galvai gausenės metų skaičius nėra būtina grynų akmuo po kaklu. Daugelio tas amžius siejamas su išmintimi ir patirtimi, jeigu asmuo sugeba tais metų sukratais turtais pasinaudoti ir kitus jais praturtinti.

Šiuo metu Amerikoje galima pajusti nuomonę, kad vieta Baltuosiuose rūmuose jau rezervuota Bill Clinton antrajai kadencijai, todėl žmonės per daug rinkimais nesidomi. Prezidentas ir jo partija šią gyventojų — ypač susizinojimo priemonių ir vadinamųjų vidaus politikos stebėtojų — nuomonę moka išnaudoti savo labui. Clintonui neblogai sekasi prisiviliojant mažumas, varguomenę, žadant homoseksualams „lygias teises“, globą šeimoms, ypač motinoms (ištekėjusioms ar netekėjusioms) ir kitoms. Respublikonų kandidatas, jeigu ir pasisako šiais klausimais, tai nepakankamai aiškiai, tad balsuotojai neatkreipia reikiamo dėmesio.

Gaila, kad iki šiol nepaaiškėjo Bob Dole pažiūros į užsienio politiką (Clintono pažiūras neblogin matome iš jo santykių su Rusija, su Viduriniųjų Rytų valstybėmis). Debatuose Dole trumpai užsiminė apie Iraką ir prezidento ėjimus, kurie ne tik neišsprendė Saddam Hussein problemas, bet jo poziciją dar sustiprino. O kaip su Europa? Kaip su NATO? Anksčiau Dole apie tai kiek kalbėjo, o dabar — nieko. Gal daugiau pasisakys Jack Kemp debatuose su Al Gore šiandien vakare? Palauksime ir pasiklausysime.

(Nukelta į 5 psl.)

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

36

— Kokia staigmena, ponai Guntuliai! Prašau, prašau. Būkite padėdami: daktaras Saulėnas su ponu, inžinierius Guntulis irgi su ponu, abu labai geri Antanėlio — dabar ir mano — draugai.

— Mes norėjome jam staigmeną padaryti, — lėtai kalbėjo Guntulienė.

— Tik šiandien iš laikraščio sužinojome apie pakelimą, tai ir atakubėjome su šampno buteliu aplaisyti majoro žvaigždutę, — kalbėjo Guntulis, lyg papildydamas žmonos aiškinimą.

— Jis tuoj ateis... O mes, belaukdami jo, pasitenkime nenuobodžiauti.

Saulėta šiekadienio popietę Saulėnai su Keračiais sėdėjo motorlaivį kelionei į Raudondvarį. Prieš užvesdamas variklį, daktaras pasiklausė:

— Esi pažadėjęs pagelbėti savo kolegai nustatyti prieglaudoje esančio vieno jaunuolio nežalios ligos diagnozę. Ilgai neužtrukusi ir esu tikras, kad užteks laiko išvilgoti ir ten esančius istorinius pastatus, pasigrožėti Nemuno bei jo intako Nevėžio krantais. Teisybė pasakius, tų iš senovės išlikusių pastatų istorijos ir nedėnas.

— Tai man yra gera proga kai ką papasakoti, — lyg ir nuddūgo Keračis. — Man teko aktyti iš senovės raštų, kad Raudondvario istorija siekia kryžiuočių

gaidynė. Istorikas Narbutas teigia, kad kryžiuočiai Raudondvario pilį pastatė 1405 metais. Pilies igulą sudarė 80 riterių ir 400 kareivių. Juos keletą kartų puolė žemaičiai, todėl pilies igula buvo vis didinama. Kurį laiką pilyje gyveno pats kryžiuočių viršininkas — magistras, paskirtas valdyti Žemaitiją. Po Žalgirio mūšio kryžiuočiai buvo priversti pasitraukti iš Žemaitijos. Pilis su visa apylinkė buvo prijungta prie Lietuvos kunigaikštijos kaip valdovinis dvaras. 1549 metais Žygimantas Augustas tą valdovinį dvarą atidavė savo žmonai Barbarai Radvilaitėi, o, jei mirus, ši nuosavybė atiteko Radvilų giminei. Senoji pilis 1659 metais buvo perstatyta. Dabartinis jos savininkas yra grafas Tiškevičius, čia įrengęs prabangią sau rezidenciją. Beje, per 1831 metų sukilimą rusų kariuomenė šį pastatą sutvarkė, net išplėsdamas ir įrengdamas didelį šildardį, pilies vidų išpuodėdamas meno kūriniams. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Radvilų dvaro rūmuose įsteigta našliaičių prieglauda, prižiūrima lietuvių moterų draugijos. Vyskupo Valančiaus laikais prie pilies buvo pastatyta katalikų medinė bažnyčia, bet 1840 metais grafas Tiškevičius vietoje jos pastatė mūrinę, išpuoką brangiais, iš Italijos pagabentais, paveiklais, o pristatytą koplyčioje įrengtas Vandos Tiškevičienės paminklas — antkapis, kaštavęs net 60,000 rublių. Po koplyčios, už didžiojo altoriaus, buvo įrengta krypta, kurioje palaidotas bažnyčios statytojas Benediktas Tiškevičius ir kiti Tiškevičiai. Bet 1815 metais rusų kariuomenė, Kauno komendantui įsakius, bažnyčią usprogdino. Dabar rūpinamasi ją atstatyti. Šiuo metu

Raudondvarį yra apie 2,000 gyventojų.

— Kai vyres pakalbino plauplakti į Raudondvarį, šiek tiek susiraukiau, o sutikau tik žmonos pareigos raginimą, o dabar, išgirdus pasakojimą, džiaugiuosi šia kelione ir aciū, pone majore, už suteiktą informaciją, — nuosirdžiai kalbėjo Saulėnienė.

— O man ir pats plaupkimas smagi pramoga, nors Antanėlio informacija išvyką padarys prasmingesnę, — pareiškė savo nuomonę Danutė.

Iš prielaukos lėtai slenkantį laivelį palydėjo grakščiai ore besivartančios žuvėdros. Viena kita drąsiai leidosi, beveik kridama, prie laivelio, ir, paplasnojusi virš galvų, lyg atsisveikindama, nėrė kaip strėlė aukšty, vėl pakartodama tą elegantišką žaisimą. Laiveliai įsibėgėjęs Nemuno viduriu, žuvėdros grįžo į prielauką vėl kartoti savo žaismingos rutinos.

— Malonu pasigrožėti žuvėdromis. Reikės paieškoti muzikinio kūrinio apie žuvėdrą, — žiūredama į Antanėlį, kalbėjo Danutė.

— Žinau, jūs puikiai dainuojate, — pagyrė Saulėnienė.

— Tačiau mano daina kuriam laikui turės nutilti. — Tai natūralu šeimos gyvenime, bet neilgam, nes lakštingala negali netiulbėti.

— Ačiū, ačiū.

— Tai kada toji tyla prasidės?

— Maždaug lapkričio pabaigoje. Beje, ačiū kunigui Mironui, ateinantį sekmadienį giedosiu porą giesmių igulos bažnyčioje.

— Gerai, kad pasakėte. Mes beveik kas sekmadienį

vis į kitą bažnyčią.

Nemuno pakrantėje jau buvo matyti trobės ir Raudondvario bokštai. Laivelis pasuko į Nevėžį. Ten ramesnė srovė. Daktaras Saulėnas nuėjo savo reikalų tvarkyti, paprašęs jo laukti moterim nutarė tą valandą pavaikštinėti po miestelį, pasigrožėti Nevėžio pakrantėmis, o tada pasukti bažnyčios link.

Bežingsniuodami Nevėžio pakrante, pajuto rūkytų žuvų kvapą, sklindantį iš nedidelio pastato. Neatsilaikę pagundai parsivežti namo rūkytų ungurių. Netikėtai susipažino ir su šios žuvies komplikuota gyvenimo raida, kurią papasakojo malonus rūkyklos savininkas. Pasirodo, ungurys savo gyvenimą pradeda Sargaso jūroje, esančioje tarp Antilo ir Bermudo salų, prie Centrinės Amerikos. Čia tūkstanties metų gylėje unguriai neršia ir, išleidę milijonus ikrelių, miršta. Iš kiaušinėlių išsiritusios mažytės plokščios žuvytės auga labai lėtai. Golfo srovė jas palengva neša į šiaurę ir Europos link. Po 3 metų jos išauga iki 75 milimetrų ilgio ir, pasiekusios Europos pakraščius, išplaukia į upes. Čia pusmetį nesimaistina ir pabardavę pasikeičia į mažyčius unguriukus, kurie pavasarį išplaukia į upes ir ežerus. Subrendę, jeigu nepatenka į žvejų tinklą, vėl grįžta į savo gimtinę — Sargaso jūrą.

— Man niekada ir į galvą nebuvo atėjusi mintis, kad žuvis gyventų tokią keistą gyvenimo eigą, — lėtai kalbėjo Danutė.

(Bus daugiau)

1996 m.

PLC Lemont, IL—Spalio 18 d.

Cicero, IL—Spalio 19 d.

Jaunimo centre, Čikagoje—Spalio 20 d.

Detroit, MI—Spalio 27 d.

Toronto-Hamilton—Spalio 28 d., lapkričio 3 d.

St. Petersburg, FL—Lapkričio 6 d.

Los Angeles, CA—Lapkričio 10 d.

Denver, CO—Lapkričio 16 d.

New Yorke, NY—Lapkričio 17 d.

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDAS RENGIA

„GIRIŲ AIDO“ ANSAMBLIO KONCERTUS

ANSAMBLIO DALYVIAI:

Vincentas Kuprys — Lietuvos Respublikos operos solistas

Antanas Paulavičius — meno vadovas

Vytautas Balsys, Antanas Lukša, Vladas Šiukšta

NAUJA KOPLYČIA KVYKLIUOSE

Rugpjūčio 25 d. Kuktiškių parapijoje, Kvyklių kaime, pašventinta Šv. Jėzaus Širdies koplyčia. Šv. Mišias šia proga koncelebravo Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, generalvikaras prel. J. Jonys, Tauragnų parapijos klebonas Br. Šlapelis. Per pamokslą vyskupas ypą akcentavo blaivaus ir doro krikščioniško gyvenimo būtinybę, ragino gilinti ir branginti tikėjimą, liudyti jį krikščionišku gyvenimu.

Pašventinimo iškilmėse dalyvavo per pusantro tūkstančio žmonių, giedojo Kuktiškių parapijos choras. Po pamaldų vyskupas J. Matulaitis pašventino kryžių žuvusiems partizanams Kvyklių kaimo kapinėse. Koplyčia įsteigta Saldukiškio dekanato Kuktiškių klebono Juozapo Čeberioko rūpesčiu.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 16)

DOROS NUOSMŪKIO...

(Atkelta iš 3 psl.)

struktūrų nariams ir dabartinės visuomenės visiems sluoksniams — verslininkų, tarnautojų, darbininkų, pedagogų...

Kaip greičiau išsiorpėti iš visą šalį apėmusio doros nuosmūkio! Naujasis Seimas turėtų ištaisyti pirmtakų klaidą — padėti kurti akmenį į teisingumo pamatus: pripažinti pasipriešinimą okupacijoms konstitucine tautos savigyna. Po to tektų imtis atitinkamo taisymo įstatymų, kurie nesiderina su Konstituciniu tautos savigynos pripažinimo įstatymu. Ir tik padėjus teisinį pamatą, taisyti, kur dar galima ūkio, finansų, švietimo ir pan. politikos deformacijos. Su karteliu tenka pripažinti, kad „prichvatizacijos“ pasekmes daugeliu atveju tektų pripažinti de facto. Sovietmečio partokratija čia, be abejo, savanaudiškai laimėjo. Taip buvo įrodyta, kad dėl piktnaudžiavimo gyventojų entuziazmu buvo skaudžiai nubausti visi Lietuvos žmonės (per rinkimus į Seimą 1992 m.).

Be teisingumo — nėra teisinės valstybės. Be to, tik teisinėje valstybėje gali būti tvirti dorovės pamatai. Dorovinis auklėjimas neatsiejamas nuo praktinės veiklos. Tai to paties proceso. reiškiniai. O šis procesas bus ilgas, dar tiksliau — niekada nesi- baigiantis. Bažnyčios, Mokyklos ir Seimos vaidmuo dorovės ug- dymo procese yra lemiantis.

Dalyvausime Lietuvai lemtinguose rinkimuose!

Andrius Kubilius
Tėvynės sąjungos kandidatas
Naujamiesčio apygardoje

Spalio 20 d. rinkimai į Lietuvos seimą bus labai svarbūs Lietuvos ateičiai. Išsivija balsuoja Naujamiesčio apygardoje, kurioje Tėvynės sąjungos kandidatu yra ANDRIUS KUBILIUS, fizikas pagal profesiją. Jis 1988-aisiais įsijungė į Sąjūdžio veiklą, pirmąsias demonstracijas, mitingus, suvažiavimus ir rinkimus. 1992-ais išrinktas į seimą. Įsteigus Tėvynės sąjungą išrinktas seimo frakcijos seniūnu. 1995-ais vadovavo sėkmingai Tėvynės sąjungos savivaldybių rinkiminei kampanijai.

Naujamiesčio apygardoje - už Andrių Kubilių!
Daugiamandatėje apygardoje - už Tėvynės sąjungą!

Balsuokime už Lietuvos sėkmę, už valstybės ūkio atgaivinimą, už griežtą teisėtumą, už švarias rankas, už ekonomikos pažangą.

Tėvynės sąjungos Kanados skyrius

Mūsų mišiam Broliui, ilgamečiui, rūpes- tingam fondo išdininkui

A.†A.

vs. fil. KOSTUI NENORTUI

mirus, jo žmonai vs. INAI, sūnui vs. RIMUI ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

*Lietuviškosios Skautybės fondo
Valdyba*

A.†A.

ELENAI SKIRMANTIENEI

po skausmingos ligos mirus, jos vyrą PRANĄ, PLPAS Karo Mokyklos XIX-tos laidos kolegą ir malo- nų Draugą, nuoširdžiai užjaučiū ir liūdžiū.

Aleksandras Atutis

Mielam TĖVELIUI mirus, „Saulutės“ narei

BIRUTEI NALIENEI

reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

*„Saulutė“, Lietuvos
vaikų globos būrelis*

A.†A.

VYTAUTAS ČEPAS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1996 m. spalio 7 d., 9:30 val. vakaro, sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Pasvitinio valsčiuje, Draudelių kaime.

Amerikoje išgyveno 49 m. Nuliūdę liko: žmona Konstancija Barzdukaite, dukros Rasa Szepelak, žentas Gary, Jūratė Scheffel, žentas John, sūnus Arūnas, marti Kaye, šeši anūkai; brolis Juozas Čepas Lietuvoje ir kiti giminės JAV-bėse ir Lietuvoje.

Velionis buvo senelis a.a. Kristen Johnson.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, spalio 10 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 11 d. iš laidojimo namų 10:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 11 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukros, sūnus, anūkai, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

P A D Ė K A

A.†A.

JOLANTAI JURCZENKO

Iškeliauvęs į Amžiną Poilį, nuoširdžiai dėkojame visiems Sunny Hills gyventojams už pareiktas užuojautas laikra- styje, užprašytas šv. Mišias ir a.a. Jolantos atminimui aukas Lietuvos našlaičių globai.

Patėvis F. Janulis

Brangiam vyrui

A.†A.

RAIMUNDUI ŠLENIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai, „Saulutės“ narei, DANUTEI ŠLENIENEI, dukterims AUDREI ir LINAI, motinai ALEKSANDRAI, broliui LIUDUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems.

*„Saulutė“, Lietuvos vaikų
globos būrelis*

Mielam New Yorko ALTo skyriaus veikėjui ir ALTo centro bendradarbiui

A.†A.

PETRUI AŽUOLUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai PRANEI, sūnams PRANUI ir EUGENIJUI ir dukrai MARYTEI su šeimomis.

*Amerikos Lietuvių Tarybos
Centro Valdyba*

A.†A.

BALYS BRAZDŽIONIS

Gyveno Lowell, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. spalio 6 d., 7 val. vakaro, sulaukęs 79 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Pasvalio rajone, Kriklinių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: dukte Kazė Kazlauskienė, žentas Bernar- das, anūkai Algirdas ir Alina bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo vyras a.a. Josephine.

Velionis buvo ilgamečis „Lietuvos Aidų“ radijo progra- vedėjas.

Priklausė Lietuvos Vyčiama, kuopa 112, ramovėnams, Lietuvių Žurnalistų sąjungai ir daugeliui kitų organizacijų.

Velionis pašarvotas spalio 9 d., trečiadienį nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 10 d. iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto ge- dulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lithuanian Mercy Lift ar- ba Lietuvos Našlaičių globos komitetui.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, žentas, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.†A.

JUZĖ AUGAITYTĖ TAMAŠAUSKIENĖ

Lietuvos Valstybinio operos teatro solistė

Gyveno Philadelphia, PA.

Po sunkios ligos mirė 1996 m. spalio 6 d., 8:52 val. vakaro, sulaukusi 90 metų.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: vyras Česlovas, sūnėnai Saulius ir Kęstutis Pliauškoniai bei kiti giminės Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Moterų Klubų federacijai. Buvo ilgamečė federacijos pirmininkė ir garbės pirmininkė.

Atsisveikinimas su a.a. Juze spalio 10 d. 9 val. ryto Šv. Andriejaus bažnyčioje, kur po šv. Mišių už velionės sielą, 10 val. ryto, ji bus palaidota Prisikėlimo kapinėse, Philadelphia, PA.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Bigenis Funeral Home. Tel. 215-468-1070.

P A D Ė K A

A.†A.

DR. FELIKSAS ZUBINAS

Šių metų liepos 22 d. mirė mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Uošvis ir senelis. Buvo palaidotas liepos 25 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Širdingai dėkojame:

Kun. V. Mykolaiciui už maldas koplyčioje, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. J. Kuzinskui už atna- šautas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dr. J. Meškauskui už pasakytą atsisveikinimo kalbą, p. J. Damušienai už atkalbėtas maldas ir dr. J. Smilgieniui už pravestą rožančių.

Dėkojame visiems giminėms ir draugams dalyvavusiems koplyčioje ar laidotuvėse, už aukas šv. Mišioms ar labdarai, už gėles, užuojautos žodžius ar spaudoje ir taip pat karsto nešėjams bei p. D. Petkui už malonų ir rūpestingą patarna- vimą.

Liūdinti žmona, sūnus, marti ir anūkai.

Labai mišiam Joniškiečiui ir BALFo ilgamečiui dar- buotojui

A.†A.

KOSTUI ČEPAIČIUI

mirus, jo liūdinčiai žmonai VALERIJAI, dukrai GIEDREI, anūkams ir kitiems giminėms bei drau- gams, gyvenantiems Amerikoje ir Lietuvoje, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

Joniškietčiai

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the com- fort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3380.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos vyčių 112 kuopos susirinkimas šaukiamas antradienį, spalio 15 d., 7:30 val. vak. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kalbės 112 kuopos narė seselė kazimierietė Theresa Papis, praleidusi metus Lietuvoje, keliaudama ir mokytojaudama Kauno Jėzuitų gimnazijoje. Kviečiami dalyvauti visi kuopos nariai ir besidomintys Lietuvos vyčių veikla. Po susirinkimo – užkandžiai.

M. K. Čiurlionio kompozicijos pianinui – Piano Works, I ir II tomai, įgroti Mūzos Rubackytės, išleisti Marco Polo leidyklos #8.223549 (DDD) ant dviejų CD diskų, (iš viso 139 minutės), platinamų tarptautinėje rinkoje ir gautamų Amerikos plokštelių krautuose. Muzikos žurnaluose „Gramophone“ kritikas Guy Richards ir „Fanfare“ Adrian Corleoni ypač išgeria Mūzos įsijautimą, perdavimą Čiurlionio dvasios ir skiria aukščiausią rekomendaciją šiuos diskus įsigyti. Lietuviams Mūza sutiko koncertuoti sekmadienį, lapkričio 10 d., Jaunimo centre.

„Girių aidas“ vyrų ansamblis, vadovaujamas muziko Antano Paulavičiaus, daug kur koncertuoja Lietuvoje. Spalio 6 d. Vilniaus miesto mero Vidūno pakviesti, atliko minėjimo specialią programą ir po to išvyko į Veiverius, kur buvo atidengtas paminklas partizanui Juozui Lukšai – Daumantui atminti. „Girių aidas“ koncertus girdėsime ir JAV. Pirmieji koncertai bus PLC Lemonte spalio 18 d., penktadienį, 7 v.v., Cicero spalio 19 d. ir Jaunimo centre spalio 20 d. Bilietai gauti namie „Seklyčioje“. Išgikime bilietus iš anksto.

x A.A. Verutės Mykolaitienės vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišias aukos šeimos dvasios vadas kun. Juozas Klunonius, buvęs Mackinaw City, Michigan Šv. Antano bažnyčios klebonas, š.m. spalio mėn. 20 d. Holiday mieste Floridoje. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Verutę savo maldose. Vyras ir sūnus.

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS 6436 S. Palaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzko muziejaus) Tel. 312-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4336 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 312-294-0100 Kasdien 9 v.r.-5 v.v. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Vyak. Hansas Dumpys apie šią vasarą lankymąsi Karaliaučiaus krašte kalbės šį sekmadienį, spalio 13 d., 12:30 val. p.p. Balzko Lietuvių Kultūros muziejuje vyksiantame Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos narių susirinkime – pietuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti iš anksto pranešant Ramūnui Buntinui, tel. 630-969-1316, dėl dalyvavimo pietuose.

Panevėžiečių klubo metinis narių susirinkimas šį sekmadienį, spalio 13 d., 12 val. vyks Jaunimo centro mažojoje salėje. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

„Puota jūros dugne“ – tradicinis Čikagos jūrų skautijos vakaras vyks sekmadienį, spalio 19 d., Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Pradžią 6:30 val. vak. Visi kviečiami. Informacijai kreipkitės į Taiyda Chiapetta, tel. 312-925-5482.

x Amerikos Lietuvių televizijos pokylis įvyks sekmadienį, spalio 12 d. 6 val. vakaro Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi maloniai kviečiami atvykti.

Nedaug yra Europoje tautų, kūrusių naujas liaudies dainas ne pramogai, o išsakyti savo tautos kančias. Tokie dainos yra sukūrę Lietuvos partizanai, kurių autoriai nežinomi ar žuvo. Tokių dainų koncertai netrukus bus rengiami įvairiose lietuvių teltinose. Pirmieji koncertai bus PLC Lemonte spalio 18 d., Cicero spalio 19 d. ir Jaunimo centre spalio 20 d. Bilietai gauti namie „Seklyčioje“. Išgikime bilietus iš anksto.

Pedagogė Lilija Nastonaite-Adomėnienė paruošė tris dešimtis raštų. Audros Kubiliūtės detektyvinei knygai „Misingos kaladėlės“, kuriuos galiama užsisakyti LB Švietimo tarnybos adresu: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441, tel. 708-301-6410. L. Adomėnienė anksčiau yra paruošusi praktikum Anatolijaus Kairio dramai „Krikšto vanduo“. LB Švietimo tarnyba yra dėkinga Lilijai už jos įnašą lituanistinių mokyklų programų tobulinimui.

Cicero, Šv. Antano parapijos salėje bus „Girių aidas“ vyrų ansamblio koncertas spalio 19 d., šeštadienį, 6 v.v. Nuodėrdžiai kviečiami gausiai dalyvauti. Pelnas skiriamas išlikusiems partizanams.

„Moters savaitgalis“ Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, spalio 25, 26, 27 d. „Moters savaitgalio“ programa prasidėsime penktadienį literatūros vakaru. Po programos susipažinimas, pabendravimas Botių menėje. Pasivaikinsite kava, pyragaisiais ir kitais skanumynais. Kviečiame visus literatūros vakarą ir pabendravimą.

x TRANSPAK praneša: „I visus Lietuvos aerouostus per penkis mėnesius atskrido ir išskrido 6.8 tūkst. lėktuvų (4% daugiau, negu pernai). Keleivių į Lietuvą šiemet atskrido ir išskrido 159 tūkst. (3.7% daugiau)“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v.; šešt. ir sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. TRANSPAK tel. Lemonte: 708-257-0497.

DAKTARĖS M. STANKEVIČIŪTĖS PASKAITA „SEKLYČIOJE“

Spalio 2 d., trečiadienio popietėje „Seklyčioje“ vyresnieji turėjo progą išsakyti dr. Nijolės Stankevičiūtės paskaitą sveikatos klausimais. Programą vadovė Elena Sirutienė įžanginiame žodyje sveikino vyresniuosius, gausiai susirinkusius į šią popietę. Kartu ji trumpai pristatė ir šios dienos prelegentę, kviesdama ją paskaitai.

Dr. N. Stankevičiūtė pasisakė baigusi Vilniaus universitetą, igydamą vidaus ligų specialybę. O dabar jau visas mėnuo, kaip ji dirba Šv. Kryžiaus ligoninėje. Jos paskaitos tema – apie skiepus. Skiepai yra labai svarbūs ir reikalingi ypač vaikams. Bet lygiai padeda ir vyresniesiems, kovojant su bakterijomis. Jų pagalba organizmas igyja imunitetą, atsparus prieš įvairių rūšių bakterijas, kurios į organizmą gali patekti įvairiais būdais, net ir iš oro.

Lietuvoje skiepijami nuo ligų dauguma, tačiau ne visi vaikai gauna skiepus, nes jų kartais pritrūksta. Vyresniesiems irgi skiepai reikalingi, ypač jie gerai padeda apsaugoti nuo užkrečiamo gripo, kas dažnai pasitaiko, prasidėjus šaltesniam orui. Nesiskiepijus galima gauti gripinį plaučių uždegimą, kuris gana pavojingas. Todėl partina visiems kiekvieną rudens skiepytis nuo gripo, kad išvengtume sunkesnio susirgimo.

Prelegentė gan plačiai aiškino įvairias smulkmenas, kaip žmogaus organizmas kovoja su įvairiomis ligų bakterijomis. Baigdama paskaitą, ji pranešė, kad kitą savaitę bus pradėta skiepyti nuo gripo Šv. Kryžiaus ligoninėje. Kvietė visus tuo pasinaudoti.

Po paskaitos atsirado nemaža klausimų, į kuriuos daktarė atsakė, duodama platesnius paaiškinimus. Programą vadovė reikė padėką prelegentei visų vardu už naudingą paskaitą, nes vyresniesiems sveikatos reikalai yra svarbiausi.

Po to buvo pietūs, ir visi dar ilgai galėjo pabendrauti.

Apol. P. Bagdonas

x Arvydas Daškus skaitys paskaitą ir rodyt video medžiagą apie bioenergo terapiją ir neįprastus reiškinius ketvirtadienį, spalio 10 d. 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

x Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Čikagoje gegužinė bus šį sekmadienį, spalio 13 d. Visi šauliai ir svečiai maloniai kviečiami į gegužinę atsilankyti.

x Motinos Aldonos Tamošiūnienės atminimą pagerbdamos, dukterys Aldona Raudienė ir Vida Rimienė atsiuntė \$150 globajamo Lietuvos našlaičių metinį mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Lietuvių Operos metinis pokylis bus lapkričio 16 d. Jaunimo centro salėje. Operos choras atliks meninę programą dalį. Baliaus metu bus traukiami laimingieji bilietai. Šokiams gros muziko Ričardo Soko estradinis orkestras. Kviečiame Jus prisidėti prie mūsų kultūrinės veiklos dalyvaujant šiam baliuje. Vietas prašome užsisakyti pas Operos vicepirmininką Jurgį Vidžiūną (312) 767-5609. Vienam asmeniui 25 dol. Užsakymus taip pat priima ir Operos choro nariai. Savo dalyvavimą padėsim pavasarį patstatyti naują operą.

Redaguoja J. Placis. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

VISADA MINĖSIU

Dėsiu ir sudėsiu į jaunutę širdį Daug Tėvynės meilės, ryžto ir kovos. Ir tegu pasaulis vis per amžius girdi Brangią bočių kalbą, vardą Lietuvos.

Visada minėsiu tautos amžių garbę, Jos garsius valdovus ir kovų vadus. Lai senolių būdas man į širdį skverbiasi, Ir kovoj už Laisvę naujos viltys bus.

Laimutis B. Švalkus

KITI APIE MUS

Šiek tiek žinių apie vokiečių kalbotyros profesorių Erich Bernker (1874-1937). Gimė Karaliaučiuje. Buvo labai garbus. 21 metų amžiaus būdamas baigė universitetą. 28 m. jau buvo universiteto profesorius. Jis buvo labai darbštus ir domėjosi įvairiais mokslo dalykais. Jam daug įtakos darė jau mums pažįstamas Leskynas. Bernkeris daugiausia studijavo slavų ir baltų kalbas. Jis redagavo tarptautinį slavistikos žurnalą, kuriame buvo paskelbti ir vertingų baltistikos (lituanistikos) tyrinėjimų. Svarbiausias jo veikalas „Slavų kalbų žodžių tvarka“. Jis svarbus savo gausiais faktais ir lietuvių kalbai. Dar kitas Bernkerio svarbus darbas buvo „Slavų kalbų etimologinis žodynas“.

Šiame žodyne jis labai gausiai panaudojo ir baltų kalbų faktus. Taigi daug medžiagos ir apie lietuvių kalbą. Šiuo žodynu mokslo darbuose naudojosi mūsų kalbininkas K. Būga. Bernkeris ir Būga buvo artimi bendradabiai. B. labai apgailestavo dėl ankstyvos Būgos mirties. Bernkeris daugiausia baltistikai nusipelnė išleisdamas senovės prūsų kalbos paminklų. Kaip savotišką Bernkerio ryšį su Lietuva reikia prisiminti šio vokiečių mokslininko santykius su mūsų rašytoju ir mokalininku Biliu Sruoga. Jis buvo pagrindinis Sruogos profesorius. Sruoga palaikė su B. santykius ir vėliau dirbdamas Kauno universitete.

RUDUO MANO GATVĖJE

Rudens pirmieji reiškiniai jau matomi ir mano gyvenamos aplinkos gatvėje. Po truputį medžių lapų spalvos keičiasi. Labai gražu, kai medžių lapai pasidaro geltoni, rudi ir raudoni. Aš, žiūrodama pro langą, galiu matyti lyg jūrą įvairių spalvų medžių viršūnių. Smagu stebėti, kokias gražias dovanas mums Dievas duoda.

Rudenį ir žmonės kitaip atrodo. Kai eina gatvę, matai sirengius ilgom kelnėm, svarkais ilgom rankovėm, nematysi trumpų kelnaitių ir sandalių.

Man patinka ruduo, nes smagu sėdėti savo kambaryje, žinoti, kad čia šilta ir smagu, nors lauke ir vėsu. Rudenį (spalio 30 d.) yra mano gimtadienis. Ruduo yra nuostabus metų laikas! Visas keičiasi panašiai per kitą metų eilę.

Ada Valaitytė, 9 klasės mokinė. Čikagos lit. m-l.

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Vilniaus nepamiršk, lietuvi!

Piešė Natalija Machevičiūtė

SPALIO DEVINTOJI

Ši diena mums primena skaudią tėvynės tragediją, kuri įvyko prieš 76 metus. Lenkai sulaužė sudarytą sutartį ir iš pasalių puolė, kad užimtų Lietuvą ir vėl atnaujintų Liublino uniją. Lietuvos kariai, ir netikėtai užklupti, pajėgė apsiginti ir pradėjo stumti iš Lietuvos lenkų karių. Būtų atsiėmę savo teritoriją, jei ne didžioji Europos valstybės, kurios sustabdė kovas ir lenkams paliko arti trečdali Lietuvos su sostine Vilniumi. Okupacija tęsėsi iki 1939 m. Lietuvos kariai vėl įgyjo savo sostinę. Neilgai džiaugėsi laisve, nes prasidėjo nauja rusų-komunistų okupacija, kuri, kaip žinote, baigėsi prieš šešerius metus. Šiandien vėl Vilnius laisvas, kaip ir visa Lietuva. Tačiau dideli Lietuvos žemės plotai, sužymėti 1920 metų sutartyje, dar tebeprisklaidomi lenkams. Ir lietuviams priklausančiose Lietuvos žemėse, lenkai stengiasi būti šeimininkais ir visokiais būdais skriaudžia lietuvių, ypač švietimo srityje. Dabartinė Lietuvos valdžia labai neryžtinga, nesudraudžia išsiskolijusių. Nors spalio devintoji jau yra istorinė diena, bet mums lietuviams dar svarbi ir šiandien.

Redaktorius

NEBYLĖ KARALAITĖ IR JOS DVYLIA BROLIŲ (Pasaka – legenda) (Tėsinys)

— Palaukite, dėl Dievo meilės, ką darote? Saulute šviesioji, neatimk mano brolelių, kur as pasidėsiu palikusi čia vienai! Arai šaukimo neklausė. Kilo vis aukštyr ir aukštyr, kol galų gale visi iš akių išnyko... Pailso ir užduos karalaitę paskui skredantius brolius be.

GALVOSŪKIS NR. 6

Sudarykite 100 iš 6 devynetu. (6 kartus po 9). 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 7 (Žiūrėkite brėžinį!)

Kaip gali lapė pasiekti vištą? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 8 (Žiūrėkite piešinėlį!)

Skrudėlė yra stiprus vabzdys. Kartais pakelia daiktus už save didesnius. Suakčiukite, kiek gramų pakėlė šį nupieštą skrudėlę. (5 taškai)

bėgdama, akys aptemo ir ji paklydo girioje.

Iš tankumyno išlindo du lietuviai ir labai didelis vilkas, barškindami savo dantimis bėgo tiesiai prie karalaitės.

— Ko čia atėjai? Kur eini nakties metu? —

— Broliu ieškoti! — atsakė karalaitė verkiančiu balsu, kad net vilkas sukaukė iš gailėsio.

— Stok ant manęs, — tarė vilkas, — pernešiu tave per girią. Už jos girios šviečia saulė, gal iš jos gausi žinių apie savo brolius! —

— Užsisėdo išsigandusi karalaitė vilkui ant nugaros, o jis pasileido kaip žaibą per tankumynus, šviesdamas sau taką savo vilkinėmis akimis.

Kai vilkas pavargo, liūtas pamatė ant savos nešti karalaitę, sakdamas:

— Aš dabar tave, karalaitė, nunešiu į tam tikrą vietą, kur tau būtina reikia būti! —

Ir savo plaukuotą sprandą palenkė prieš ją, o karalaitė, jam į kartius (plaukus) įsikabinusi, užsėdo ant nugaros. Liūtas dar greitiau ją nešė per girią ir atnešė pas kopytėlę mišką, kurioje gyveno pats Viešpaties Jėzus. Karalaitė duris praverus (pradarius) įėjo į duris ir ant kelių parpuolusi ėmė melstis. Dievas nuo altoriaus pažvelgė į ją ir išlausė jos maldos. Dievas pažvelgė liūtą; tas susilenkęs prislėgo (priėjo) prie altoriaus laiptų. Dievas įsakė nunešti karalaitę prie šventiausios Mergelės Marijos, nes tik Ji galinti pakeisti arus vėl į žmones.

Dievo Motina savo rankomis maitino dvylia arų ir pati karalaitę maitė, kaip liūtas ją atnešė prie dangaus slenksčio.

(Bus daugiau)

GALVOSŪKIS NR. 9

I vieną vyno sandėlį atvyko du vyrai nusipirkti vyno už pigesnę kainą. Jie atnešė 2 indus, vieną 5 kvortų talpos, o antrą 4 kvortų ir paprašė, kad jiems įpiltų po 2 kvortas vyno į kiekvieną indą. Vyno sandėlio savininkas turėjo du didelius indus pilnus vyno. Kiekviename tilpo po 10 kvortų vyno. Jis neturėjo kitokio mažesnio indo, kuriuo galėtų pripildyti tuos praloms kiekius. Tačiau jis sugalvojo vieną būdą, kuriuo patenkino tuos vyrų prašymą ir abiem pripylė po 2 kvortas vyno. Pasiškininkite tą uždavinį ir smulkiau nurodykite vyno pilstymo būdą (priemonę).

10 taškų už tikslų ir smulkų paaiškinimą, 5 taškai už trumpą atsakymą.

GALVOSŪKIS NR. 10

Žmonės tarpusavyje susikalba, o gyvuliai nemoka žmonių kalbos, bet jie tam tikrais garsais išreiškia savo norus. Pvz. katė kniaukia, šuo loja ir t.t. Žemiau surašyta apie dešimt gyvulių, vabzdžių ar paukščių, parašykite, kaip jie „kalba“. Žinias galite surinkti iš žodyno ar kitų šaltinių. Už kiekvieną teisingą atsakymą gausite po 1 tašką.

1. Jautis, 2. Kamanė – samanė (bitė), 3. Sparva – bimbalas (vabzdys), 4. vertis (karvės vaikas), 5. kalakutas, 6. karvelis – balandis, 7. pelė, 8. viščiukas, 9. žiogas (vabzdys), 10. strazdas (paukštis), 11. Vyturys (paukštis). Atsiuntę kun. dr. E. Gerulio